

Medicinski fakultet u Rijeci

**IZVEDBENI NASTAVNI PLAN
2021/2022**

Za kolegij

Psychological medicine II

Studij:	Medical Studies in English (R) Sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij
Katedra:	Katedra za psihijatriju i psihološku medicinu
Nositelj kolegija:	doc. dr. sc. Kaštelan Ana, dr. med.
Godina studija:	3
ECTS:	2
Stimulativni ECTS:	0 (0.00%)
Strani jezik:	Mogućnost izvođenja na stranom jeziku

Podaci o kolegiju:

Psychological medicine is a clinical discipline that helps doctors and patients improve the ways to deal with the disease and the treatment process. This is important in all medical disciplines because no clinical practice can ignore the psychological and emotional reactions of patients and doctors. Psychological medicine emphasizes the position of the patient as an integral human being, in a specific social environment, through different life phases and in all life circumstances.

The main goal of the course is to develop the sensitivity and understanding of the psychological aspects of physical illness and the ability to observe and recognize emotional interactions between patients and doctors.

Course objectives are:

- Understanding the relationship between patient - physician - disease
- Identifying the psychological components of the disease
- Explaining and defining transference and countertransference
- Assessment of the factors that shape attitudes towards the disease and the patient
- Explaining the significance of empathy
- Explaining the psychological reactions to the disease
- Explaining the psychological factors that contribute to the onset of the disease
- Explaining the psychological factors as the disease modulators

Upon completion of the course the student will:

- Adopt communication skills and conduct an interview with a patient
- Assess and describe the psychological condition, symptoms of anxiety, stress, crisis, and mourning reactions
- Identify transference and countertransference reactions
- Develop empathy for patients, family members of patients, colleagues, and other professional associates

Expected outcomes and competencies are:

- Communicating with patients and colleagues and conducting medical interviews
- Identifying difficulties in relation to patients
- Identifying transference and countertransference phenomena
- To recognize anxiety in a patient
- To recognize the type of patient psychological response to the disease
- To identify and describe the patient's cope mechanisms

Popis obvezne ispitne literature:

Sadock BJ, Sadock VA, Ruiz P.: Kaplan & Sadock's SYNOPSIS OF PSYCHIATRY, Eleventh Edition, Wolters Kluwer (selected chapters)

Teaching materials (text, PPT presentations, selected professional and/or scientific papers) attached on the Microsoft Teams (Files), marked as obligatory reading

Popis dopunske literature:

Selected professional and/or scientific papers recommended by tutors

Nastavni plan:

Predavanja popis (s naslovima i pojašnjenjem):

P1. Tjelesno i psihičko u nastanku bolesti

Opisati povezanost i međuovisnost somatskih i psihičkih stanja.
Opisati povijesne odrednice razvoja koncepta o tjelesnom i psihičkom u nastanku oboljenja.
Opisati doprinose autora poput Alexandera, Selyea i dr. u razvoju koncepta.
Približiti neuroznanstveni pristup somatskom i psihičkom u nastanku bolesti.
Objasniti koncept aleksitimije.
Prepoznati i objasniti povezanost somatskih i psihičkih čimbenika u nastanku nekog oboljenja.

P2. Reakcije bolesnika na bolest

Opisati emocionalne reakcije na akutnu i kroničnu bolest.
Upoznati obrambene mehanizme koji se najčešće koriste u susteru s bolešću.
Upoznavanje sa simboličkim značenjima određenih bolesti.
Prepoznavanje posljedica koje stavovi prema oboljenima imaju.
Prepoznati i objasniti značenje stavova prema bolesti.
Prepoznati i opisati anksioznosti.
Opisati načine nošenja sa anksioznošću.

P3. Odnos bolesnik- liječnik

Upoznati značajke odnosa koji pacijent razvoja prema liječniku i medicinskom osoblju.
Sagledati načine prepoznavanja obrazaca ponašanja i njihovog značenja.
Prepoznati i opisati psihološke reakcije na bolest.

P4. Odnos liječnik -bolesnik/ Kontratransfer

Upoznavanje kontratransfernih odgovora u relaciji sa pacijentima.
Sagledavanje značenja osobnih stavova i motivacije u stvaranju relacija prema pacijentima.
Upoznavanje sa teškoćama u komunikaciji koji mogu proisteci iz kontratransfera (komunikacija s obitelji, saopćavanje teških vijesti i informacija).
Prepoznati osobne stavove i predrasude prema pacijentu i bolesti.
Utvrđiti mjesta empatije u relaciji sa pacijentom.

P5. Psihosomatske bolesti

Naglasiti razlike između somatizacije i psihosomatske reakcije.
Upoznati neurobiološke i psihološke mehanizme u razvoju psihosomatske bolesti.
Objasniti somatske simptome kao odraz psihičkog stanja.

Seminari popis (s naslovima i pojašnjenjem):

S1. Mentalni mehanizmi(anksioznost,obrane,disocijacija,agresija,depresivnost

Upoznati izvore i mehanizme tjeskobe te obrasce prezentacije.
Upoznati najčešće obrambene mehanizme koje bolesnici koriste (projekcija,regresija,negacija,poricanje,idealizacija).
Upoznati sa mehanizmima disocijativnih reakcija.
Utvrđiti osnovne značajke I svrhu depresivnosti I agresivnosti.
Prepoznati tjeskobnost kod bolesnika I načine njenog prevladavanja.
Prepoznati prevladavajuće obrambene obrasce.

S2. Psihička trauma i stres

Upoznati se sa mehanizmom reakcije na stres.
Upoznati se sa značajkama stresora I njihovim značenjem za razvoj normalne I patološke reakcije.
Prepoznati udio stresa u razvoju I održanju psihičkog odgovora na bolest kod bolesnika.

S3. Bol

Upoznati se sa mehanizmima koji utječu na subjektivni doživljaj boli.
Prepoznati udio objektivnog subjektivnog doživljaja boli.

S4. Komunikacija liječnik-bolesnik,empatija

Upoznati se sa obrascima komunikacije između medicinskog osoblja I bolesnika.
Upoznati stilove komunikacije I komunikacijske kanale.
Prepoznati značenje komunikacije između liječnika I bolesnika.

S5. Medicinski tim

Upoznati se sa značajkama funkcionalnog I disfunkcionalnog tima.
Upoznati se sa značenjem timskog rada u medicine.
Prepoznavati komponente funkcionalnih I disfunkcionalnih radnih timova.

Vježbe popis (s naslovima i pojašnjenjem):

V01-V04

Kliničke vježbe na raznim klinikama prema rasporedu:

Cilj vježbi je upoznati psihološke komponente različitih bolesti kao i načine kako se bolesnici nose sa svojim oboljenjima.Vježbe se odvijaju na raznim klinikama prema utvrđenom rasporedu. Uz pomoć asistenta student razgovaraju sa bolesnicima sa naglaskom na moguće stresogene čimbenike koji su mogli pridonjeti oboljenju, stresogene čimbenike boravka u bolnici I činjenici same bolesti.

Vježbe se izvode na kirurškoj,internoj klinici,klinici za ginekologiju, klinici za dječje bolesti,za infektivne bolesti,onkološkoj klinici,klinici za dječje bolesti,klinici za dermatologiju,neurološkoj I psihijatrijskoj klinici te zavodu za palijativnu skrb.

Ishod vježbi je prepoznavanje značaja psihološke komponente oboljenja I upoznavanje Sa spektrom psiholoških reakcija bolenika na bolest,hospitalizaciju I sve ono što bolest donosi.

Očekivane kompetencije su:

- Uspostaviti verbalnu komunikaciju s pacijentom.
- Prepoznati emocionalno stanje pacijenta.
- Prepoznati odnos prema operativnom zahvatu.
- Uočiti znakove straha i tjeskobe
- Prepoznati načine suočavanja sa invaliditetom.
- Prepoznati teškoća u kontaktu s pacijentom.
- Prepoznati psihološki triger u javljanju somatskog oboljenja.

V05-V08

Kliničke vježbe na raznim klinikama prema rasporedu:

Cilj vježbi je upoznati psihološke komponente različitih bolesti kao i načine kako se bolesnici nose sa svojim oboljenjima. Vježbe se odvijaju na raznim klinikama prema utvrđenom rasporedu. Uz pomoć asistenta student razgovaraju sa bolesnicima sa naglaskom na moguće stresogene čimbenike koji su mogli pridonjeti oboljenju, stresogene čimbenike boravka u bolnici i činjenici same bolesti.

Vježbe se izvode na kirurškoj, internoj klinici, klinici za ginekologiju, klinici za dječje bolesti, za infektivne bolesti, onkološkoj klinici, klinici za dječje bolesti, klinici za dermatologiju, neurološkoj i psihijatrijskoj klinici te zavodu za paliativnu skrb.

Ishod vježbi je prepoznavanje značaja psihološke komponente oboljenja i upoznavanje sa spektrom psiholoških reakcija bolesnika na bolest, hospitalizaciju i sve ono što bolest donosi.

Očekivane kompetencije su:

- Uspostaviti verbalnu komunikaciju s pacijentom.
- Prepoznati emocionalno stanje pacijenta.
- Prepoznati odnos prema operativnom zahvatu.
- Uočiti znakove straha i tjeskobe
- Prepoznati načine suočavanja sa invaliditetom.
- Prepoznati teškoća u kontaktu s pacijentom.
- Prepoznati psihološki triger u javljanju somatskog oboljenja.

V09-V12

Kliničke vježbe na raznim klinikama prema rasporedu:

Cilj vježbi je upoznati psihološke komponente različitih bolesti kao i načine kako se bolesnici nose sa svojim oboljenjima. Vježbe se odvijaju na raznim klinikama prema utvrđenom rasporedu. Uz pomoć asistenta student razgovaraju sa bolesnicima sa naglaskom na moguće stresogene čimbenike koji su mogli pridonjeti oboljenju, stresogene čimbenike boravka u bolnici i činjenici same bolesti.

Vježbe se izvode na kirurškoj, internoj klinici, klinici za ginekologiju, klinici za dječje bolesti, za infektivne bolesti, onkološkoj klinici, klinici za dječje bolesti, klinici za dermatologiju, neurološkoj i psihijatrijskoj klinici te zavodu za paliativnu skrb.

Ishod vježbi je prepoznavanje značaja psihološke komponente oboljenja i upoznavanje sa spektrom psiholoških reakcija bolesnika na bolest, hospitalizaciju i sve ono što bolest donosi.

Očekivane kompetencije su:

- Uspostaviti verbalnu komunikaciju s pacijentom.
- Prepoznati emocionalno stanje pacijenta.
- Prepoznati odnos prema operativnom zahvatu.
- Uočiti znakove straha i tjeskobe
- Prepoznati načine suočavanja sa invaliditetom.
- Prepoznati teškoća u kontaktu s pacijentom.
- Prepoznati psihološki triger u javljanju somatskog oboljenja.

V13-V16

Kliničke vježbe na raznim klinikama prema rasporedu:

Cilj vježbi je upoznati psihološke komponente različitih bolesti kao i načine kako se bolesnici nose sa svojim oboljenjima. Vježbe se odvijaju na raznim klinikama prema utvrđenom rasporedu. Uz pomoć asistenta student razgovaraju sa bolesnicima sa naglaskom na moguće stresogene čimbenike koji su mogli pridonjeti oboljenju, stresogene čimbenike boravka u bolnici i činjenici same bolesti.

Vježbe se izvode na kirurškoj, internoj klinici, klinici za ginekologiju, klinici za dječje bolesti, za infektivne bolesti, onkološkoj klinici, klinici za dječje bolesti, klinici za dermatologiju, neurološkoj i psihijatrijskoj klinici te zavodu za paliativnu skrb.

Ishod vježbi je prepoznavanje značaja psihološke komponente oboljenja i upoznavanje sa spektrom psiholoških reakcija bolesnika na bolest, hospitalizaciju i sve ono što bolest donosi.

Očekivane kompetencije su:

- Uspostaviti verbalnu komunikaciju s pacijentom.
- Prepoznati emocionalno stanje pacijenta.
- Prepoznati odnos prema operativnom zahvatu.
- Uočiti znakove straha i tjeskobe
- Prepoznati načine suočavanja sa invaliditetom.
- Prepoznati teškoća u kontaktu s pacijentom.
- Prepoznati psihološki triger u javljanju somatskog oboljenja.

V17-V20

Kliničke vježbe na raznim klinikama prema rasporedu:

Cilj vježbi je upoznati psihološke komponente različitih bolesti kao i načine kako se bolesnici nose sa svojim oboljenjima. Vježbe se odvijaju na raznim klinikama prema utvrđenom rasporedu. Uz pomoć asistenta student razgovaraju sa bolesnicima sa naglaskom na moguće stresogene čimbenike koji su mogli pridonjeti oboljenju, stresogene čimbenike boravka u bolnici i činjenici same bolesti.

Vježbe se izvode na kirurškoj, internoj klinici, klinici za ginekologiju, klinici za dječje bolesti, za infektivne bolesti, onkološkoj klinici, klinici za dječje bolesti, klinici za dermatologiju, neurološkoj i psihijatrijskoj klinici te zavodu za paliativnu skrb.

Ishod vježbi je prepoznavanje značaja psihološke komponente oboljenja i upoznavanje sa spektrom psiholoških reakcija bolnika na bolest, hospitalizaciju i sve ono što bolest donosi.

Očekivane kompetencije su:

- Uspostaviti verbalnu komunikaciju s pacijentom.
- Prepoznati emocionalno stanje pacijenta.
- Prepoznati odnos prema operativnom zahvatu.
- Uočiti znakove straha i tjeskobe
- Prepoznati načine suočavanja sa invaliditetom.
- Prepoznati teškoća u kontaktu s pacijentom.
- Prepoznati psihološki triger u javljanju somatskog oboljenja.

Obveze studenata:

Regular attendance, preparing assignments for seminars and practicals.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Student grading will be conducted according to the Ordinance on Student Grading at the Faculty of Medicine in Rijeka. The student's work is evaluated on the midterm (50%) and final exam (50%).

The midterm exam is written test with multiple responses, and it will be held after the last (5.) practical. Maximum is 50 points; the minimum for passing the exam is 25 points.

Students can only retake the midterm exam if they have not achieved the minimum score, or if they didn't approach the exam. The retake of the exam is determined in schedule.

Only students who gain 25 or more points on the midterm exams can take the final exam.

Students who have gained less than 25 points or were absent from more than 30% of teaching contents (ie 30% of lectures, 30% of the seminars, 30% of exercises) - can not take the final exam.

The final exam is oral, maximum gain is 50 points, the minimum for passing the final exam is 25 points.

The final exam is consisted of verbal examination of theoretical knowledge presented during course.

The final evaluation is done according to the number of points collected through midterm and final exam in the following way:

- 90-100 points ..... excellent (5) A; 90-100%
- 75-89 points ..... very good (4) B; 75 to 89%
- 60-74 points ..... good (3) C; 60-74%
- 50-59 points ..... sufficient (2) D; 50-59%
- 0-49 points ..... insufficient (1) F; 0-49%

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

/

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE 2021/2022

Psychological medicine II

Predavanja (mjesto i vrijeme / grupa)	Vježbe (mjesto i vrijeme / grupa)	Seminari (mjesto i vrijeme / grupa)

Popis predavanja, seminara i vježbi:

PREDAVANJA (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
P1. Tjelesno i psihičko u nastanku bolesti	1	
P2. Reakcije bolesnika na bolest	1	
P3. Odnos bolesnik- liječnik	1	
P4. Odnos liječnik -bolesnik/ Kontratransfer	1	
P5. Psihosomatske bolesti	1	

VJEŽBE (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
V01-V04	4	
V05-V08	4	
V09-V12	4	
V13-V16	4	
V17-V20	4	

SEMINARI (TEMA)	Broj sati	Mjesto održavanja
S1. Mentalni mehanizmi(anksioznost,obrane,disocijacija,agresija,depresivnost	2	
S2. Psihička trauma i stres	2	
S3. Bol	2	
S4. Komunikacija liječnik-bolesnik,empatija	2	
S5. Medicinski tim	2	

ISPITNI TERMINI (završni ispit):
